

Evidence skutečných majitelů

Praktický průvodce

Květen 2021

Skutečný majitel

Kdo je skutečný majitel společnosti podle nového zákona?

Skutečným majitelem je **každá fyzická osoba**, která je **koncovým příjemcem** nebo **osobou s koncovým vlivem**. V případě, že **nelze určit** skutečného majitele, je jím každá fyzická **osoba ve vrcholném vedení**.

Koncový příjemce = osoba, která může mít přímo nebo nepřímo podstatnou část z celkového majetkového prospěchu tvořeného při činnosti nebo likvidaci společnosti, a tento prospěch dále nepředává. Koncovým příjemcem je typicky každá osoba s podílem na zisku, jiných vlastních zdrojích či s podílem na likvidačním zůstatku větším než 25 %.

Osoba s koncovým vlivem = osoba, která může bez pokynů jiné osoby přímo nebo nepřímo uplatňovat rozhodující vliv ve společnosti. Ovládající osoba a osoba, jejíž přímý či nepřímý podíl na hlasovaných právech významně převyšuje podíly na hlasovacích právech ostatních osob (zejména pokud má podíl na hlasovacích právech větší než 25 %), typicky disponují koncovým vlivem.

Jak postupovat při identifikaci skutečného majitele?

Společnost má povinnost znát své skutečné majitele a musí vynaložit k identifikaci skutečného majitele **veškeré úsilí, které po ní lze rozumně požadovat**.

Skutečný majitel, koncový příjemce, osoba s koncovým vlivem a osoba, jejímž prostřednictvím získává koncový příjemce prospěch/uplatňuje osoba s koncovým vlivem svůj vliv, jsou povinni **sdělit společnosti vznik svého postavení** a **poskytnout potřebnou součinnost** ke splnění registrační povinnosti.

Co by Vaše společnost měla udělat?

Skutečného majitele jste zapsali včas* podle stávající úpravy

- ověřit aktuální osobu skutečného majitele;
- prověřit zápis v evidenci a **do 1. 12. 2021** zajistit, aby údaje odpovídaly novému zákonu (osvobozeno od soudního poplatku).

Skutečného majitele zatím nemáte zapsaného nebo jste jej nezapsali včas* podle stávající úpravy

- identifikovat skutečného majitele;
- provést zápis v evidenci **bez zbytečného odkladu po 1. 6. 2021**.

*do 1. 1. 2019, pokud společnost vznikla do 31. 12. 2017; 15 dnů od vzniku společnosti, pokud vznikla od 1. 1. 2018.

V obou případech

- uchovávat úplné, přesné a aktuální údaje o skutečném majiteli (po dobu, kdy je osoba skutečným majitelem, a 10 let od zániku jejího postavení);
- aktualizovat údaje, aby vždy odpovídaly skutečnému stavu (změny je nutné zapsat bez zbytečného odkladu).

Pokud Vaše společnost nemá/nemůže určit skutečného majitele

- Do evidence se zapíší **všechny osoby ve vrcholném vedení**, tj. osoby, které zajišťují **každodenní** či **pravidelné řízení** společnosti, a:
 - které jsou členem statutárního orgánu / osobou v obdobném postavení / které zastupují právnickou osobu v tomto orgánu, nebo
 - které jsou přímo podřízeny statutárnímu orgánu nebo jeho členovi.
- Pokud právnická osoba, která je osobou s koncovým vlivem, skutečného majitele nemá nebo ho nelze určit a na základě toho je jako skutečný majitel označena osoba ve vrcholném vedení, je tato osoba také skutečným majitelem **všech společností v jí podřízené struktuře vztahů**.
- Společnost zaznamená kroky učiněné při zjišťování skutečného majitele.

Postup při evidenci

Jaké údaje se budou zapisovat do nové evidence?

- údaje o skutečném majiteli (jméno, adresa místa pobytu, popř. bydliště, datum narození, rodné číslo, státní občanství);
- údaj o povaze postavení skutečného majitele (velikost podílu skutečného majitele nebo údaj o jiné skutečnosti zakládající postavení skutečného majitele);
- popis struktury vztahů vč. identifikačních údajů;
- den vzniku a zániku postavení skutečného majitele;
- údaje o společnosti (obchodní firma a identifikační číslo);
- další údaje (den, k němuž byl proveden automatický průpis, okamžik zpřístupnění platných údajů či poznámka nesrovnalosti).

Jak se provádí zápis a jaké dokumenty budete dokládat?

Zápis soudem nebo notářem	Automatický průpis údajů v některých případech
<p>Soud</p> <ul style="list-style-type: none">• K návrhu je nutné zaplatit soudní poplatek ve výši 4.000 Kč.• Příslušný k zápisu je krajský (rejstříkový) soud, v jehož obvodu je sídlo společnosti. <p>Notář</p> <ul style="list-style-type: none">• Za účelem zápisu nebude nutné pořídit notářský zápis, jako tomu bylo dosud.• Poplatek za provedení zápisu notářem bude nižší než soudní poplatek, typicky 2.500 Kč.	<p>Jako skutečný majitel bude automaticky zapsán (pokud je fyzickou osobou):</p> <ul style="list-style-type: none">• společník ve společnosti s ručením omezením s podílem o velikosti minimálně 25 %;• skutečný majitel právnické osoby, která je společníkem společnosti s ručením omezeným s podílem o velikosti minimálně 25 %;• jediný akcionář akciové společnosti;• skutečný majitel právnické osoby, která je jediným akcionářem akciové společnosti. <p>Společnosti, které zapsaly svého skutečného majitele podle předchozí právní úpravy, mohou o automatický průpis údajů požádat do budoucna.</p>

Potřebné dokumenty

- Pokud zapisované údaje nelze zjistit z jiných rejstříků, musí být návrh k soudu či žádost k notáři doloženy prostými kopiemi písemností, kterými lze prokázat **totožnost a postavení skutečného majitele**, typicky výpis ze zahraničních veřejných rejstříků, společenská smlouva / stanovy, seznam společníků, rozhodnutí orgánu o vyplacení podílu na zisku, prohlášení společníků o jednání ve shodě, čestné

prohlášení skutečného majitele či samotné společnosti, a relevantní identifikační doklady pro doložení totožnosti.

- Dokumenty v cizím jazyce je nutné doložit prostým překladem do češtiny (pokud soud či notář nesdělí, že překlad nepožaduje).

Kdo má do evidence skutečných majitelů přístup?

Veřejnost některých údajů	Plný přístup
<ul style="list-style-type: none">• údaje o společnosti;• údaje o skutečném majiteli (jméno, stát bydliště, rok a měsíc narození, statní občanství);• údaj o povaze postavení skutečného majitele a velikosti podílu, pokud je tím založeno postavení skutečného majitele;• den vzniku a zániku postavení skutečného majitele;• další údaje, pokud k jejich zveřejnění byl dán souhlas nebo byly automaticky propřány;• informace, že není žádný údaj o skutečném majiteli veden.	<ul style="list-style-type: none">• skutečný majitel;• společnost, o jejíž skutečného majitele jde;• osoba oprávněná jednat za společnost před jejím vznikem;• orgány veřejné moci a další oprávněné subjekty (např. soudy, insolvenční správci, notáři, orgány činné v trestním řízení, správci daně, Česká národní banka, Ministerstvo financí či povinné osoby dle AML zákona).

Řešení nesrovnalostí v evidenci skutečných majitelů

Společnost musí zajistit, aby platné údaje o jejím skutečném majiteli odpovídaly skutečnému stavu.

Orgány veřejné moci a povinné osoby dle AML zákona budou oznamovat rejstříkovému soudu nesrovnalosti v zápisu skutečných majitelů, na které při své činnosti narazí. Soud vyzve společnost k nápravě nebo vyvrácení nesrovnalosti v přiměřené lhůtě a po marné výzvě zahájí **řízení o nesrovnalosti**. O této skutečnosti zapíše soud **poznámku o nesrovnalosti** do evidence skutečných majitelů. Pokud je v řízení **nesrovnalost vyvrácena**, soud v rámci poznámky o nesrovnalosti zapíše, jak bylo rozhodnuto, a poznámku vymaže. Pokud je **nesrovnalost potvrzena**, soud rovněž zapíše, jak bylo rozhodnuto, dále vymaže nesprávné údaje a zapíše nové údaje, pokud vyšly v řízení najevo (nebo je bude muset doplnit společnost).

Sankce za nesplnění povinností

Sankce v korporátní sféře, pokud není skutečný majitel zapsán	Přestupky
<ul style="list-style-type: none">• Skutečný majitel a ani společník, jehož je skutečným majitelem, nebudou moci vykonávat svá hlasovací práva při rozhodování valné hromady či rozhodovat jako jediný společník.• Společnost bez zapsaného skutečného majitele nesmí vykonávat hlasovací právo na valné hromadě či rozhodovat jako jediný společník.• Společnost nesmí vyplatit podíl na zisku nezapsanému skutečnému majiteli a ani společníkovi, jehož je skutečným majitelem.• Společnost nesmí vyplatit podíl na zisku ani společníkovi, který nemá zapsaného žádného skutečného majitele v české evidenci.• Na takto nevyplacený podíl na zisku zaniká právo po uplynutí účetního období, ve kterém bylo rozhodnuto o jeho výplatě.	<ul style="list-style-type: none">• Společnost se dopustí přestupku, pokud na výzvu soudu ve lhůtě nezapíše žádné údaje do evidence či neodstraní nesrovnalosti nebo je nevyvrátí.• Skutečný majitel se může dopustit přestupku, pokud neposkytne společnosti potřebnou součinnost k jeho identifikaci a zápisu údajů do evidence. <p>Pokuty</p> <p>Za oba přestupky může být uložena pokuta až do výše 500.000 Kč.</p>

- Podíl na zisku vyplacený v rozporu s tímto zákazem může vést k **bezdůvodnému obohacení** na straně příjemce a **porušení péče řádného hospodáře** na straně statutárního orgánu společnosti.
- Práva a povinnosti z právního jednání zastírajícího osobu skutečného majitele, které vznikly v době, kdy nebyl skutečný majitel zapsán, **nelze vymáhat** (typicky smlouvy s fiktivním majitelem, „bílým koněm“, který se již nebude moci spolehnout, že mu za službu bude zapláceno, případně se společnost nebude moci spolehnout, že jí budou služby poskytnuty či že jí bude předán prospěch z formálního výkonu práv orgánu společnosti).

Jsme tu pro Vás

Ivan Sagál

Partner

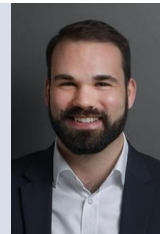
Tel: +420226030509
ivan.sagal@twobirds.com

Ľubomír Brečka

Seniorní advokát

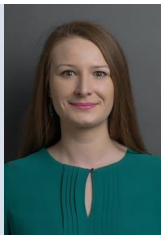
Tel: +420226030529
lubomir.brecka@twobirds.com

Gabriela Malá

Advokátka

Tel: +420226030523
gabriela.mala@twobirds.com

Kristýna Opolzerová

Advokátní koncipientka

Tel: +420226030502
kristyna.opolzerova@twobirds.com

Kristina Kůdelíková

Advokátní koncipientka

Tel: +420226030516
kristina.kudelikova@twobirds.com

twobirds.com

Abu Dhabi & Amsterdam & Bratislava & Brusel & Budapešť & Dubaj & Düsseldorf & Frankfurt & Haag & Hamburk & Helsinky & Hongkong & Kodaň & Londýn & Lucemburk & Lyon & Madrid & Miláno & Mnichov & Peking & Paříž & Praha & Řím & San Francisco & Šanghaj & Singapur & Stockholm & Sydney & Varšava & Přídružená kancelář: Casablanca

Technicko-právní nebo odborné informace uvedené v tomto dokumentu mají pouze orientační hodnotu a nelze je považovat za odbornou radu. Konkrétní právní případy vždy konzultujte s odborným právním poradcem. Bird & Bird nese za uvedené informace žádnou právní odpovědnost.

Tento dokument je důvěrný. Autorská práva vztahující se k tomuto dokumentu a jeho obsahu náleží společnosti Bird & Bird, pokud není uvedeno jinak. Žádná část tohoto dokumentu nesmí být publikována, distribuována, vyňata, znovu použita nebo reprodukována v jakékoliv materiální podobě.

Bird & Bird je mezinárodní advokátní kancelář zahrnující Bird & Bird LLP, její pobočky a přidružená zastoupení.

Bird & Bird LLP je komanditní společnost, registrovaná v Anglii a Walesu pod registračním číslem OC340318 a je regulovaná SRA (Solicitor Regulation Authority of England and Wales). Jejím sídlem a místem podnikání je 12 New Fetter Lane, Londýn, EC4A1JP. Seznam členů skupiny Bird & Bird LLP a nečlenů, kteří jsou jmenovanými partnery a údaje o jejich příslušné odborné kvalifikaci, jsou k dispozici k nahlédnutí na této adrese.